

Vůči dezinformacím nejste dost odolní, Pavel a Rakušan vás zocelí. Má to však temné pozadí

- CZ24 News | 7. října 2023

ČESKO: Cítíte se být odolní vůči dezinformacím nebo propagandě? Je totiž otázkou, zda máme odolnou demokracii. Ptáte-li se, o čem je řeč, více by vám nejspíš řekl prezident Petr Pavel nebo ministr vnitra Vít Rakušan. Případně tzv. Národní institut SYRI, který pro výzkum jevů včetně společenské odolnosti získal z kapes nás všech půl miliardy korun.

Poté, co na Slovensku minulý víkend v parlamentních volbách zvítězila strana Smer-sociální demokracie expremiéra Roberta Fica, český ministr vnitra Vít Rakušan (STAN) psal o tom, že bychom se v České republice měli „poučit“ a vzít si z toho „varování“. Hovořil o tom, že je třeba budovat „odolnost“ naší společnosti.

Před několika dny po vystoupení na plénu Evropského parlamentu zavítal prezident Petr Pavel také na speciální školu EU v belgických Bruggách. Hlavní pozornost tam upoutal jeho výrok o tom, že bychom měli začít debatovat o možnosti vzdát se práva veta, tedy umožnit hlasování kvalifikovanou většinou v rámci Evropské unie i v oblastech zahraniční politiky a bezpečnosti. Jenže prezident řekl i něco jiného – opakovaně zmiňoval „odolnost demokracie i společnosti“. Dokonce je to pro Pavla tak důležité téma, že o tom chce v Praze uspořádat konferenci.

„Krátce jsem se dotkl naléhavosti geopolitické situace a jejích následků pro rozšíření a obrannou politiku. Z dlouhodobého pohledu je zásadním faktorem našeho budoucího úspěchu vnitřní odolnost našich společností. Musíme se soustředit na prvky, které narušují důvěru – tedy předivo, které drží naši společnost pohromadě. Posilujme důsledně evropský demokratický model: naši demokratickou kulturu a odhodlání dávat smysluplný prostor občanům. Chci si stanovit demokratickou odolnost jako jedno z ústředních témat svého prezidentství, a proto plánuji zorganizovat na toto téma konferenci v Praze,“ [vyjevil svůj záměr prezident Pavel](#) před studenty unijní školy v belgických Bruggách.

Vít Rakušan

@Vit_Rakusan

Výsledek slovenských voleb je pro nás varováním i poučením. Obavy lidí, kteří žijí často na periferii zájmu, nemusejí mít reálný základ, ale nejsou proto méně skutečné. Pokud chceme udržet v Česku liberální demokracii, musíme vysvětlovat její výhody i těm, kdo z nich v současné době neprofitují, nebo jen málo. Lidem ve vyloučených lokalitách, lidem chudším, zklamaným. A vytvářet společnost odolnou proti strachu.

9:36 · 01.10.2023 z Earth · 569K zobrazení

Tématem se delší dobu zabývá také Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI). „Společenská odolnost podporuje stabilitu státu, bezpečí a soudržnost aktérů v obdobích nejistoty a nepředvídaných zdravotních a sociálních rizik. Vztah mezi odolností jednotlivců, komunit, institucí a státu je klíčový pro efektivní reakce na krize typu covid-19, hurikánu na jižní Moravě či války na Ukrajině. Projekt podpoří vznik strategie institucionální a komunitní odolnosti na základě konceptuální analýzy, etnografického výzkumu institucí a experimentální formy participativního výzkumu,“ uvádí se k tomu na jejich webu.

Samotný termín „odolnost společnosti“ není nijak nový. Problém je v tom, že původně mívával poněkud jiný význam. Pro ParlamentníListy.cz to podrobněji vysvětluje filosof a novinář **Petr Šourek**, který spolu s Angelikou Bazalovou provozuje podcast [Mainstream](#). „Termín *odolnosti* / *resilience* je převzat z ekologie. Myslí se tím schopnost ekosystému odolávat vnějšímu tlaku. A už tady začíná problém: vysokou odolnost mají bohatá, druhově pestrá společenství, ale také náletové křoviny a kopřivy někde u silnice. Odolnost je módní politické slovo 21. století a konkuruje mnohem lépe měřitelnému pojmu efektivity. Odolnost se často mísí s takzvanou „přípraveností“ na krize, do které lijí velké peníze vlády už dlouho. Připravovali jsme se takto nákladně na jadernou válku, teď na klimatickou krizi... Akademici se pokoušejí měřit odolnost různých společností, ale je to pochybné cvičení v sociální psychologii. Srovnávají společnosti, které jsou vystaveny bezprostřednímu

nebezpečí, s těmi, které jsou relativně v klidu. Snadno pak propadají moralizování,“ říká expert.

„Těžce zkoušené země, které jsou přímo ve válečném konfliktu (Ukrajina, Izrael) nebo ty, které se cítí bezprostředně ohrožené (Estonsko) dávají za vzor relativně poklidné české kotlině. Politikům nabízejí ‚posilování společenské odolnosti‘, což je zhruba stejný blábol jako ‚posilování imunity‘. Imunity musí mít člověk tak akorát. Příliš silná imunitní odpověď (ve stylu alergie) je vysilující. A stejně tak není dobré přehnaně reagovat na vzdálené nebezpečí (to je hysterie),“ míní Šourek.

V našem případě ale termín odolnost čeští politici podle jeho slov užívají z jiných pohnutek. „O žádnou odolnost demokracie tady nejde. Z odolnosti se stal slovník samozvaných pečovatелů o veřejné blaho. Tito terapeuti si vymýšlejí nemoc (nedostatek odolnosti), aby měli co léčit. Občané ale nepotřebují žádné kurátory obsahu, vysvětlovače světa a osvětové pracovníky. Odborníci na odolnost zatím ještě ani nezvládli vysvětlit, co to ta společenská odolnost je. Jsou to lapiduši, co pochytili pár módních slovíček od lékařů; ať si nehrají na doktory a neléčí zdravé, jako by jim něco scházelo,“ konstatuje Petr Šourek.

Podle politologa a pedagoga **Petra Druláka** jde o zajímavý vývoj pojmu odolnosti společnosti či demokracie. O odolnosti společnosti se mluví dlouhodobě, mluvili o ní bezpečnostní experti a měli na mysli například odolnost základní infrastruktury v dobách krize. Přijde nějaký útok, spadne elektrická síť a odolná společnost je ta, která se s tím umí vypořádat bez vypuknutí chaosu. V tomto směru jde o zdravý způsob uvažování o odolnosti. Pak se lze zabývat otázkou, do jaké míry je naše společnost odolná a zranitelná a dívat se zejména na zranitelnost našich infrastrukturních či informačních sítí. To všechno dává smysl,“ sděluje.

„V posledních letech se začíná mluvit o odolnosti demokracie, a to je už jednoznačné posunutí tohoto pojmu úplně jinam. Je to v podstatě úsilí oligarchie bránit systém, který jim vyhovuje. Neskrytá snaha řídit demokracii. Odolnost demokracie v jejich pojetí znamená, že jsou určité strany, které považují za demokratické a ty jsou podle nich správné – a pak že jsou strany, které podle nich nejsou demokratické. Přitom jsou ‚nedemokratické‘ jenom tím, že nabízejí alternativu vůči liberálně-progresivistickému diskurzu, který dnešní západ neskrytě prosazuje. V okamžiku, kdy taková nějaká strana vyhraje (například Ficův Smer na Slovensku), začínají v té chvíli mluvit o ohrožení demokracie, aniž by si uvědomili, že ohrožení demokracie představují především oni sami. Říkají, že chtějí demokracii chránit, ale nemohou se při tom vyhnout nedemokratickým metodám. Na Slovensku jsme to teď přece opět viděli. Způsob, jakým média, komentátoři, průzkumné agentury a další jednoznačně stranili progresivistům, to přece demokracii poškozuje. Lidé volící Smer se to neodvažovali říct, proto byly exit polly úplně mimo. Odolnost demokracie je určitá metoda zastrašování. Je škoda, že původní termín odolnosti společnosti byl zneužit tímto propagandistickým způsobem,“ má jasno profesor Drulák.

„Jde o orwellovský newspeak až na úrovni, že válka je mír a mír je válka. To jejich posilování odolnosti demokracie v konečném důsledku znamená ničení demokracie. Je to autoritářský krok sloužící zájmům nadnárodní oligarchie dnešních liberálních demokracií. Označovat politické oponenty za nedemokratické je technika démonizace. Demokratická strana je přece ta, která je připravena jít do demokratické soutěže, respektovat demokratický výsledek, ať už bude jakýkoli, a obhajovat tento výsledek v dalších volbách. Toto je definice demokratické strany a platí to pro všechny strany, které se u nás účastní volebního klání. Označovat nějaké strany za nedemokratické je pouze ideologický démonizační prostředek, který s demokratičností těch strach nemá co dělat. Můžeme se samozřejmě dívat na to, zda struktury daných stran jsou demokratické, ale třeba v českém případě má SPD a ANO stejné vnitřní demokratické struktury jako třeba TOP 09 nebo Piráti,“ dodává pro ParlamentníListy.cz Petr Drulák.

Politický analytik **Štěpán Kotrba** si u pojmů „odolnost demokracie“ nebo „odolnost vůči

propagandě“ vybavuje doby minulé. „Vzpomínám na bolševické výzvy k angažovanosti společnosti, které se povětšinou mýjely účinkem... Sociálně psychologickým problémem dneška je obecná neodolnost populace, ale i institucí státu proti jakýmkoliv krizovým stavům a jakémukoliv stresu. Evropa už několik generací nezažila válku ani opravdovou katastrofu, která by naučila populaci chování v krizových situacích. Příliš dlouho se nám dařilo příliš dobře a příliš se spoléháme na funkční infrastrukturu státu – zdravotní, hygienickou, sociální, vzdělávací i kulturní. Neumíme rozdělovat oheň křesáním kamenů a neumíme si postavit zemljanku. Ukázkou ‚neodolnosti‘ byla epidemie covidu, během které zdravotní i sociální nejistota, vazebná měnicími se podmínkami sociální distance a ztrátou sociálních kontaktů uvedla část populace do hlubokých depresí, které mohou mít nebo i měly zdravotní následky. Do té doby se nikdo nestaral o úroveň své imunity, o zabezpečení zásob trvanlivých potravin, nikdo neřešil výpadky elektřiny či telekomunikací. Pak z týdne na týden přestaly některé služby státu fungovat,“ sděluje redakci.

„Dodnes ti lidé věří i naprostým nesmyslům, produkováných a rozšiřovaných duševně narušenými jedinci. Být blázen není důvodem k nucenému pobytu na psychiatrii. Tím je až fyzická újma sobě nebo svému okolí. A tak po městě běhají cvoci, mumlající naučené žvásty o depopulaci prostřednictvím RNA vakcín a jejich zdravotní škodlivosti. Ani státní, hygienické a zdravotní instituce nebyly prosty bláznů, ale ani grázlů. Ovšem zpočátku nikdo nevěděl, jak moc nebezpečný byl virus, zda nejde o bojový virus a my se neocitli v první světové biologické válce. Neznámé zpočátku byly i způsoby šíření viru. Jelikož málokdo absolvoval vojenský výcvik v protichemické a biologické ochraně, společnost jako celek zůstala na holičkách. Nevěděla, že jediným prostředkem první linie proti šíření je striktní, opakuji striktní sociální distance, důsledná, opakuji důsledná osobní hygiena a dezinfekce a pokud možno co nejdokonalejší celoobličejová ochrana – protichemická maska s příslušným filtrem. Ukládaná opatření považovali lidé za buzeraci a snažili se je obcházet. Sklady CO jsme v uplynulých letech vyházeli na smetiště, stát neměl pro občany plynové masky ani příslušné filtry. A nechtěl – pochopitelně – lidem přiznat, že je klidně nechá po tisících umřít na ulicích a že starat se bude jen o ty nejdůležitější. Vakcíny či protilátky neměl, a ty, které měl, neměl v dostatečném množství. A tak z nouze lhal. Lži byly hloupé, vyvracované individuálně některými odborníky, lékaři i některými vojáky. V takovémto neurčitém komunikačním prostředí se daří sociopatům i psychopatům, šířícím spiklenecké teorie. Nicméně pro pověst státu to byla frustrující zkušenost, která mohla skončit i násilnými nepokoji či občanskou válkou s nasazením armády. Dodnes nikdo neřekl, co mělo být řečeno na začátku. Že i nedostatečně otestovaná vakcína je lepší než nic... Že uložené hygienické povinnosti je třeba dodržovat striktně. Že je logické a nutné je vymáhat, a to i násilím,“ pokračuje analytik.

V „civilní“ nestresové situaci podle Kotrby nesledujeme, co z informací, které nás denně zaplavují, je pravda – a co je něčí sebepropagace či propaganda. „Víme, že politici lžou, aby se udělali lepšími. Ale v dobách krize je každá lež zločin. A nejhorší je, když zjistíte, že vlastní politici a novináři vám lžou a že ‚nepřítel‘ mluví pravdu. Proti čemu a proti komu má být ‚odolná‘ demokracie? Proti informaci, že neuživíme a ani nechceme uživit všechny africké a islamistické migranty, žijící doteď ve svých zemích v otřesných zdravotních, hygienických a sociálních podmínkách? Neuživíme a ani nechceme. Je jich miliarda, kterým se daří několikanásobně hůře než nám. Usadí-li se zde první milión, řeknou to dalším. Jejich adaptabilita na evropské podmínky je nulová. Hygienická, pracovní, sociální, kulturní, náboženská. Promiňte, nechci, aby to tu vypadalo jako na syrském nebo tureckém venkově,“ má jasno.

„Proti čemu a proti komu má být ‚odolná‘ demokracie? Proti informaci, že šíříme v cizích zemích demokracii, když ji prokazatelně šíříme na pásech tanků a v pumovnicích bombardérů? Když ta naše demokracie za posledních třicet let rozvrátila funkční státní systémy desítek zemí (namátkou irácké, libyjské, egyptské, syrské, naposledy ukrajinské)? Je ‚hybridní hrozbou‘ nevěřit této vládě a usilovat občanskými politickými prostředky o její pád? Ne. Nevěřím této vládě. Moje babička, narozená ještě

za císaře pána, mi vždy při cestě okolo katolického kostela říkala, že ,věřit znamená hovno vědět'. Dnes vím, že nejsou nezbytné americké stíhačky za stovky miliard namísto sociální péče o seniory. Dnes vím, že nejsou nezbytné nové houfnice, obrněné transportéry, které nepřeplovou řeku, americké letiště a radary. Dnes vím, že žádná raketa není mírová, žádná válka není humanitární. Víím, že žádný cizí agent nedokáže být odpovědným prezidentem. Nechci být cílem prvního úderu sousedních zemí. Nechci válku vinou špatných rozhodnutí sociopatů u moci, jak se tomu stalo na Ukrajině při bojích Tymošenkové s Janukovyčem, při tzv. Majdanu a poté v Oděse a na Donbasu,“ upozorňuje Štěpán Kotrba.

Nemyslí si ovšem, že by dané pojmy byly tzv. orwellovský newspeak. „Hybridní válka není newspeak. Hybridní byla a je každá válka, které předchází, která začala či pokračuje vedle vojenských akcí také psychologickými operacemi. Už od generála Lao'c. Rozdělování ohňů v noci, bušení mečů o štíty, trubení na šófar, falešné přísliby míru před začátkem války, výkřiky ,Fsdejte se, nic se fam néstane!' – to vše byly prvky psychologické války, podlamující odhodlání protivníka bojovat,“ konstatuje. Čeští občané prý propagandě a lžím odolávat umí. „A proto je vláda nervózní a snaží se společnost zastrašit. Přesvědčování vyžaduje v první řadě poctivou a odpovědnou práci pro lidi,“ míní.

„Protože mužská část populace už dvě generace neprošla elementárním vojenským výcvikem, který v sobě zahrnoval mimo praktických dovedností i překonávání strádání a strachu, hladu, extrémní situace, výuku k poslušnosti, společenskou odpovědnost autority. I za životy podřízených. Protože jsme dehonestovali mužství označením ,toxická maskulinita', tak se dnes málokomu postaví. Protože zženštilost, hysterie a neuróza se staly společensky nejen tolerovatelné, ale akceptovatelné, v mnoha oborech dokonce vyžadované. Protože současné společenské role a postavení nejsou předurčené, ale jsou dílem vlastního rozhodnutí a dílem náhody. Protože lacině plný žaludek omezuje společenskou závislost na rodině i komunitě. Automatické překladače nás nevážou k lidem mluvícím stejnou řečí a vyznávajícím stejné hodnoty, laciné letenky nás nevážou k rodnému městu a k vlasti. Protože nás nic, zejména hlad, nenutí ke kooperaci. Už nelovíme mamuty, ale necháváme si přes internet posílat kurýry pro pizzu,“ uzavírá Štěpán Kotrba.

[ZDROJ](#)